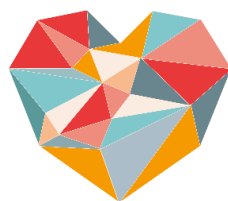

Gesproken Woord

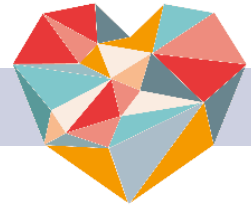

Dementia
in Cultural Mediation

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De activiteit

Titel van de activiteit

‘Gesproken Woord’.

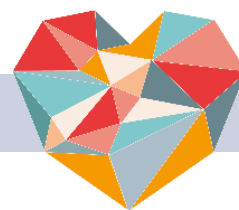
Samenvatting

‘Gesproken Woord’ is een literatuuractiviteit. Het is een manier om het voor mensen met dementie mogelijk te maken om literatuur te ervaren en ervan te genieten

De kunstenaar, Martin Anker Jensen, brengt zijn gedichten/poetry slams ten gehore nadat hij zichzelf grondig heeft voorgesteld. Eigen kwetsbaarheid wordt benadrukt om het voor de deelnemers gemakkelijker te maken over hun moeilijkheden te praten.

Na elk gedicht bespreekt de kunstenaar het gedicht en het onderwerp met de deelnemers. De deelnemers herkennen hun eigen situaties in zijn gedichten, zoals eenzaamheid, kwetsbaarheid en verdriet.

Inhoud

Doelgroep

Het is een activiteit voor mensen in een vroeg stadium van dementie die nog thuis wonen. De activiteit is ook waardevol voor de naaste familieleden van mensen die leven met dementie.

Doel

Het doel is mensen met dementie en hun familieleden de mogelijkheid te geven literatuur te ervaren en ervan te genieten.

Mensen met dementie hebben vaak moeite om zich te concentreren op het lezen en deze activiteit biedt de mogelijkheid om de literatuur te ervaren met behulp van meerdere zintuigen. De methode is onder actieve begeleiding en erg inclusief. Daardoor is 'Gesproken Woord' meer spontaan in vergelijking met lezen of voorlezen.

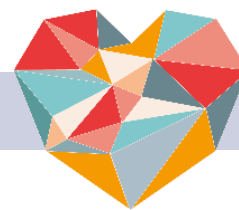
Partners

De lokale partner in Denemarken is Dementia Community of Funen, een advies- en activiteitencentrum voor mensen met dementie en hun familieleden.

De organisatie helpt bij het vinden van deelnemers en de groep gebruikt de faciliteiten van de organisatie voor de activiteiten.

Lees meer over Demensfællesskabet Fyn: <https://www.xn--demensflesskabet-fyn-l3b.dk/>

Praktisch

Locatie

De activiteit 'Gesproken woord' kan op verschillende plaatsen plaatsvinden. Voor de activiteit is geen speciale uitrusting of podium nodig. Het draait om de artiest en zijn of haar interactie met de deelnemers.

De activiteit kan dan ook plaatsvinden op verschillende locaties van (culturele) instellingen en overige organisaties. Een mogelijkheid is om een locatie of omgeving te kiezen die het thema van de gedichten van de kunstenaar ondersteunt.

Een duidelijk zichtbare gastheer of gastvrouw is wenselijk.

Om voor een gezellige sfeer te zorgen kan de zaal worden ingericht met een koffietafel om de deelnemers te verwelkomen.

Dag, tijd & tijdsduur

De activiteit kan op elk moment van de dag plaatsvinden aangezien het meestal binnenshuis gebeurt.

Om ervoor te zorgen dat werkende familieleden ook kunnen deelnemen, wordt aanbevolen de activiteit in de late namiddag te plannen, bv. van 16.30 - 18.00 uur.

De duur van de activiteit is ongeveer 1,5 uur, inclusief aankomst en afscheid.

Het plannen van activiteiten in de late namiddag kan samenvallen met etenstijd. Het serveren van een broodje of een andere lichte maaltijd kan dan een oplossing zijn. Bovendien versterkt samen eten onderlinge contacten en doorbreekt het eventuele grenzen tussen de deelnemers.

Groepsgrootte

Een groepsgrootte van 10 personen inclusief familieleden wordt aanbevolen. De maximale groepsgrootte is 14 personen.

Houd rekening met het aantal deelnemers om ervoor te zorgen dat er tijd en gelegenheid is voor zoveel mogelijk deelnemers om deel te nemen aan de dialoog.

Een groepsgrootte van 10-14 personen helpt om een veilige ruimte te creëren voor iedereen die aan de activiteit wil deel nemen.

Organisatie & begeleiding

Voor de activiteit worden twee begeleiders aanbevolen. Bijvoorbeeld 2 bibliothecarissen, museummedewerkers of ander personeel van de organisatie waar de locatie plaatsvindt. Begeleiders zijn niet nodig als familieleden of vrienden deelnemen aan de activiteit. Als deze er niet zijn dan kunnen begeleiders worden overwogen.

Materialen & faciliteiten

Afhankelijk van de activiteit en het thema zijn verschillende materialen nodig. Het materiaal kan een print zijn van de gedichten die worden opgevoerd of een papieren versie van liedjes als deze worden gezongen.

Prints van teksten kunnen dienen als ondersteuning tijdens de activiteit en als herinnering of als iets tastbaars wanneer men later met anderen over de activiteit wil praten.

Het serveren van koffie en een broodje is een manier om een gezellige sfeer te creëren. Het is aan te raden om kopieën van de gedichten, teksten of liedjes tijdens de activiteit uit te delen zodat de deelnemers deze na afloop mee naar huis kunnen nemen.

Kosten

De Poetry Slammer is een artiest en wordt over het algemeen ingehuurd om de activiteit te doen. Daarnaast zijn er misschien kleinere uitgaven voor eten en drinken.

De financiële situatie van deelnemers kan variëren, let hierop bij het vaststellen van een prijs voor deelname.

Badges

Begin de activiteit met een korte voorstelronde door elke deelnemer. Inclusief familieleden, artiesten en begeleiders. Dit geeft de deelnemers het gevoel dat ze gezien en erkend worden.

Het gebruik van naamkaartjes kan de activiteit formeel doen lijken, maar het kan de onderlinge contacten ook versterken. Maar iedereen is vrij om te doen wat goed lijkt in de betreffende setting

Aandenken

Het is aanbevolen de deelnemers een print mee te geven van het gedicht of de literatuur die in de activiteit gebruikt wordt. De deelnemers zullen er blij mee zijn.

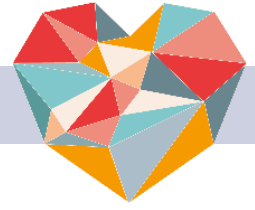
Ze gebruiken deze prints om tegelijkertijd het gedicht te lezen en te beluisteren. Dit helpt bij concentratieproblemen en het luister- en herinneringsvermogen van mensen met dementie. De combinatie van lezen en voorlezen spreekt verschillende zintuigen aan.

Na afloop

De activiteit 'Gesproken Woord' was oorspronkelijk een onderdeel van een culturele activiteitencursus voor een groep mensen met dementie en hun familieleden in Odense, Denemarken. Deze groep kwam een aantal keren samen gedurende een periode van maanden. De deelname van de familieleden zorgde ook voor een verbinding met het dagelijkse leven van de deelnemers en gaf ervaringen om thuis verder over te praten.

Het is ook mogelijk om de activiteit te organiseren in een bibliotheek of in andere (culturele) instellingen. In dat geval is het misschien nodig om na de activiteit een korte evaluatie of debriefing te houden.

Tegelijkertijd kan er een korte advertentie worden geplaatst voor andere relevante activiteiten voor de doelgroep.

Communicatie

Aangezien de activiteit 'Gesproken Woord' deel uitmaakte van een culturele cursus vond de communicatie plaats via verschillende platforms.

Een combinatie van flyers met informatie over de verschillende activiteiten en informatie via digitale kanalen zorgde voor de kennisdeling.

De flyer kan worden opgehangen op plaatselijke prikborden en communicatie via de digitale kanalen werkt goed voor deelnemers die gebruik maken van online media.

Het is aan te raden om twee weken voor de activiteit een herinnering per e-mail te sturen, en nogmaals een paar dagen voor de activiteit. De reminders kunnen worden gebruikt om specifieke informatie te geven over het programma of om wijzigingen door te geven.

Samenwerkende organisaties of initiatieven kunnen helpen bij het verspreiden van informatie over de activiteit onder de doelgroep.

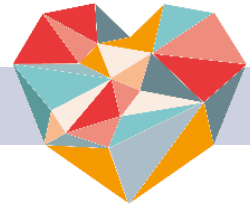
Registratie

Aangezien er een maximum aantal deelnemers wordt aangeraden, is het belangrijk om met inschrijving te werken. Dit geeft tevens de nodige contactinformatie zodat er voor de activiteit informatie kan worden doorgegeven over de locatie, het tijdstip en overige praktische informatie.

Inschrijving per mail of via een inschrijfformulier wordt aanbevolen. Vervolgens krijgt men een bevestigingsmail terug met meer informatie over de activiteit.

De inschrijving en communicatie verloopt vaak via de familieleden, wat de communicatie makkelijker maakt.

Beschrijving & Programma

- Zet de koffietafel klaar voordat de deelnemers arriveren.
- Sta bij de deur om elke deelnemer te verwelkomen.
- Stel jezelf kort voor.
- Laat vervolgens de artiest de situatie overnemen en laat haar of hem doorgaan met een korte voorstelronde van de deelnemers. Op deze manier heeft de artiest vanaf het begin contact met de deelnemers.
- De artiest stelt zichzelf voor en begint met de opvoering van zijn slams en gedichten.
- Na elke slam of gedicht bespreekt de artiest het onderwerp van het gedicht met de deelnemers.
- Het doel van de discussie is om na te denken over het onderwerp, erover te praten in de groep en het in verband te brengen met het eigen leven van de deelnemers.
- De gedichten zorgen voor een goede discussie over de situatie en het leven van mensen die leven met dementie.
- Een thema van de gedichten kan bijvoorbeeld psychische kwetsbaarheid zijn, wat een thema is waar veel van de deelnemers zich in kunnen vinden.
- De gesprekken kunnen heel persoonlijk zijn en o.a. verhalen bevatten over het verliezen van vrienden door ziekte, en daardoor het gevoel van eenzaamheid.
- Aan het einde van de activiteit kan er een broodje of een lichte maaltijd worden geserveerd.
- Vergeet niet om de tijd te nemen voor een afscheid van elke deelnemer.

Evaluatie

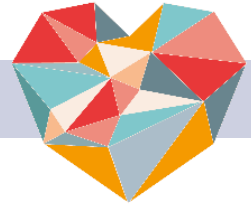

Om aantekeningen, observaties en nieuwe ideeën te noteren, kan er een logboek worden bijgehouden. De organiserende partij dient zich te concentreren op de deelnemers en de groep door het programma te leiden. Daarom kan een logboek voor korte aantekeningen nuttig zijn bij de evaluatie van de activiteit. De aantekeningen kunnen ook waardevol zijn bij het plannen van toekomstige en nieuwe activiteiten.

Afhankelijk van de opzet van de activiteiten in een bepaalde organisatie kan een korte evaluatie worden gemaakt na afloop.

Als de activiteit deel uitmaakt van een serie waarbij de groep samenkomt voor een reeks activiteiten, dan kun je ervoor kiezen om een eindevaluatie te doen op het einde van de sessies. Vergeet niet de familieleden in de evaluatie te betrekken als ze samen met mensen met dementie hebben deelgenomen.

Checklist, wanneer wat doen

Een maand voor de activiteit

- Afspraken maken met partners en betrokken medewerkers/vrijwilligers.
- De activiteit onder de aandacht brengen (flyers, e-mails, etc).
- Contract en afspraken met de artiest.
- Reserveren van locatie en zaal.

Twee weken voor de activiteit

- Deelnemers uitnodigen.

De week voor de activiteit

- Follow-up met de kunstenaar over de afspraak en andere praktische zaken.
- Printen van aandenkens, gedichten of teksten voor de deelnemers.
- Koffie/thee en lekkers of broodjes bestellen.

De dag voor de activiteit

- Herinnering versturen naar de deelnemers. Denk aan vermelding van relevante informatie over de locatie en andere praktische zaken.

Dag van de activiteit

- Klaarzetten van de ruimte.
- Ophalen van eventuele broodjes.
- Koffie/thee klaarzetten.
- Zorg voor een warm welkom en een goede verzorging. Begeleid de deelnemers van het begin tot het einde bij de activiteit.
- Opruimen na de activiteit.
- Evaluatie van de activiteit.

Corona

Als de activiteit plaatsvindt tijdens een pandemie of andere bijzondere omstandigheden, moeten altijd de richtlijnen van de plaatselijke autoriteiten in het land worden gevolgd.

Locaties buiten of een ruimte waar afstand kan worden gehouden, kunnen gebruikt worden voor 'Gesproken Woord'.

Een alternatief is om het aantal deelnemers te beperken. Bedenk wel dat dit een sociale activiteit is waarbij deelnemers gedachten en ervaringen over het thema of gedicht met elkaar delen.

Aandachtspunten

